

ANALYSE AANPAK MENSENHANDEL NOORD- EN OOST-GELDERLAND

RAPPORTAGE PLANFASE

Opdrachtgever Annette Bronsvort (gemeente Oost Gelre)

Auteurs Dieuwertje Visser (Optimale Samenwerking), Rob Jansen (Optimale Samenwerking / Universiteit van Tilburg)

Eindredactie Dimitri Cremers (Optimale Samenwerking / Universiteit van Tilburg)

Datum Maandag 4 december

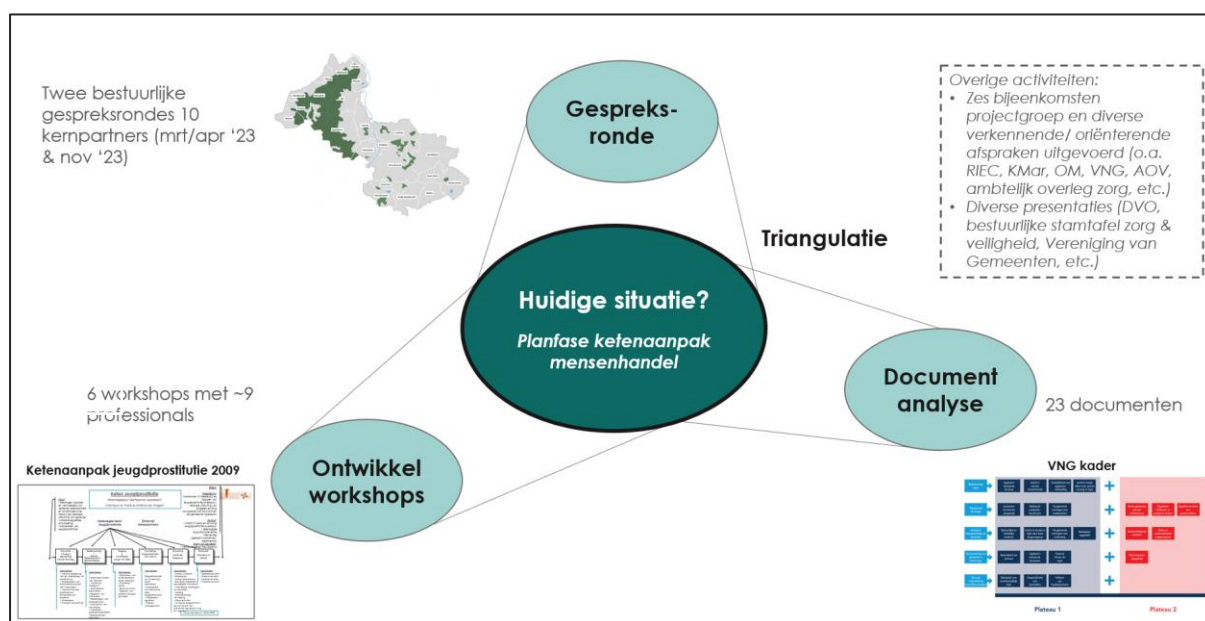
Status Definitief

INHOUD

0. DOEL EN AANLEIDING VAN DIT DOCUMENT	3
1. ANALYSE VAN DE HUIDIGE SITUATIE.....	3
2. CONCLUSIES EN ADVIES	8
BIJLAGE I: TOELICHTING SAMENWERKINGSVARIABLEN	11
BIJLAGE II: RESULTATEN PLANFASE	13
BIJLAGE III: DE HUIDIGE SITUATIE IN RELATIE TOT DE BEOOGDE DOELSTELLINGEN EN RESULTATEN.....	14
BIJLAGE IV: DOCUMENTANALYSE	16
BIJLAGE V: GESPREKSRONDE.....	25
BIJLAGE VI: KETENAANPAK MENSENHANDEL NOG (REFERENTIEMODEL)	29

0. DOEL EN AANLEIDING VAN DIT DOCUMENT

Het doel van dit document is het presenteren van de analyses, resultaten en bevindingen van de activiteiten die zijn uitgevoerd in de planvormingsfase van de opdracht 'aanpak mensenhandel Noord- en Oost-Gelderland (NOG)'. De planvormingsfase is in de periode maart 2023 tot en met november 2023 uitgevoerd ter voorbereiding op de implementatie van de regionale ketenaanpak mensenhandel in NOG. De activiteiten bestonden uit twee bestuurlijke gespreksrondes met tien stakeholders¹, een documentanalyse van aangeleverde documenten (23 documenten) door kernpartners en zes workshops met een afgevaardigd multidisciplinair team van professionals waarin de ketenaanpak voor mensenhandel op hoofdlijnen inhoudelijk is ingericht. Daarnaast zijn nog een aantal aanvullende afspraken uitgevoerd (bijvoorbeeld met professionals van het RIEC, Koninklijke Marechaussee, VNG, etc.).

Figuur 1. Analyse huidige situatie

1. ANALYSE VAN DE HUIDIGE SITUATIE

De analyse van de huidige situatie is uitgevoerd langs de samenwerkingsvariabelen zoals beschreven door Goedee en Entken (2019). Dit model, ontwikkelt op basis van praktijkwetenschappelijk onderzoek, beschrijft de samenwerkingsvariabelen voor succesvolle samenwerking bij complexe maatschappelijke integrale vraagstukken als mensenhandel (in bijlage I, pagina 11 t/m 12, wordt dit model nader toegelicht). Hiernavolgend wordt de weging van de samenwerkingsvariabelen gepresenteerd, om vervolgens de huidige situatie voor iedere samenwerkingsvariabele toe te lichten op basis van de bevindingen voortvloeiend uit de activiteiten uitgevoerd gedurende de planfase (zie figuur 1 hierboven).

In onderstaande tabel is de huidige situatie in kaart gebracht van de aanpak mensenhandel NOG. De aanwezigheid van de samenwerkingsvariabelen wordt getoond op een 3-puntsschaal (plus; +,

¹ Gemeente Apeldoorn, Gemeente Harderwijk, Gemeente Oost-Gelre, Gemeente Oude IJsselstreek, MEE Samen, Moviera, Openbaar Ministerie, Politie, Veilig Thuis, Zorg- en Veiligheidshuis

plusminus; +/- & min: -). Een score geeft aan in welke mate een samenwerkingsvariabele in de huidige situatie aanwezig is. De mate waarin de (beoogde) keten ingericht is op de samenwerkingsvariabelen geeft aan op welke aspecten van de keten doorontwikkeling nodig is.

Samenwerkingsvariabelen	Weging
Gezamenlijk resultaat (Klantvraag)	
Soort keten	
Informatiedelen	
Intensiteit	
Mandaat	
Coördinatiemechanismen	
Rollen	
Regie	
Monitoren	

Tabel 1. Weging samenwerkingsvariabelen

GEZAMENLIJK RESULTAAT (KLANTVRAAG)

Weging:

Toelichting

In de huidige aanpak mensenhandel ontbreekt het aan gezamenlijk gedeelde definities en indicatoren op basis waarvan casuïstiek wordt herkend en gekwalificeerd. Er zijn definities aanwezig vanuit wetgeving, echter, de vraag is of deze als zodanig bij alle partners en professionals bekend zijn. Dit leidt ertoe dat mensenhandel onvoldoende wordt gesignaleerd en dat de aard en omvang van de casuïstiek in de regio onvoldoende in beeld is. Een adequater beeld van de aard en omvang kan informierend zijn voor de benodigde interventies en activiteiten om slachtoffers te ondersteunen en plegers/daders aan te pakken. Een overzicht van beschikbare interventies lijkt niet aanwezig te zijn in de regio. Bij het opbouwen van dit overzicht, is het belangrijk dat keuzes voor interventies worden afgewogen tegen trends en ontwikkelingen in de aard en omvang van mensenhandel. Er zijn reeds initiatieven op basis waarvan een eerste inzicht in de aard en omvang van mensenhandel casuïstiek in beeld is gebracht. Bijvoorbeeld het dashboard van het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland², voornamelijk gericht op seksuele uitbuiting en criminele uitbuiting. Daarnaast beschikt de Arbeidsinspectie over cijfers met betrekking tot arbeidsuitbuiting. Het zicht op de aard en omvang van mensenhandel in de regio NOG kan worden verbeterd door te werken aan gezamenlijke indicatoren, trainen en opleiden van verschillende (lokale) partners om op basis van indicatoren te signaleren, het meldpunt te verbeteren en interne en externe databronnen te integreren. Naast het opstellen van gezamenlijke definities en

² Bronnen: Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland (2023). Samen tegen mensenhandel: Dashboard integrale aanpak Oost-Nederland. & Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland (2023). Rapport bij Dashboard menshandel Oost-Nederland.

indicatoren en een integraal overzicht van beschikbare interventies, is het belangrijk dat het gezamenlijk resultaat voor de keten geëxpliciteerd wordt. Dit leidt tot een gezamenlijk begrip van wanneer de samenwerking in de keten "succesvol" is. Op deze manier kan worden geëvalueerd in welke mate de keten bijdraagt aan de aanpak van mensenhandel (zie 'Monitoren').

SOORT KETEN

Weging:

Toelichting

Het ontbreekt aan een ingericht en geborgd ketenproces voor alle verschijningsvormen van mensenhandel. Op dit moment werken professionals vanuit verschillende organisaties voornamelijk samen vanuit bestaande routines en ervaringen uit het verleden. Dit leidt ertoe dat casussen versnipperd worden opgepakt en relevante ketenpartners onvoldoende (kunnen) worden betrokken. Een multidisciplinaire aanpak, waarbinnen het zorg- en veiligheidsdomein samenkomen, wordt daarmee onvoldoende ingezet. Er is ervaring met de ketenaanpak van jeugdprostitutie in de regio. Echter, het beeld daarvan is dat het verouderd is en zeer afhankelijk van het eigenaarschap en inzet van enkele professionals. Deze professionals zijn kennisdragers van de methodiek van samenwerking die onderliggend is aan de ketenaanpak. Echter, de ketenaanpak zelf is de afgelopen jaren onvoldoende geborgd en geëvalueerd, waardoor een herijking van deze aanpak in het bredere kader van de verschillende verschijningsvormen van mensenhandel nodig is. Dit gaat dus verder dan een inhoudelijke verbreding van wat er al was. Het is nodig dat de ketenaanpak inhoudelijk verbreed wordt naar andere verschijningsvormen van mensenhandel en wordt aangepast aan de veranderde omgeving sinds het inrichten van de initiële ketenaanpak voor jeugdprostitutie in 2009.

INFORMATIEDELEN

Weging:

Toelichting

Op dit moment ontbreekt het aan geborgde afspraken tussen partners over welke informatie, op welk moment en door wie wordt gedeeld. Dit leidt ertoe dat partners gefragmenteerd benodigde informatie tot hun beschikking hebben, en de meervoudigheid van casuïstiek wordt onderschat. Dit belemmert het adequaat inzetten van passende en tijdige interventies. Daarnaast leidt dit ertoe dat casussen versnipperd worden behandeld in verschillende gremia, wat tot stapeling van ingezette interventies leidt. Het gebrek aan afspraken over informatiedeling maakt het uitdagender om de uitvoering goed te laten verlopen langs de verschillende activiteiten in de keten en leiden tot een schaarsere informatiebasis voor het monitoren op operationeel, beleidsmatig en strategisch niveau. Het laatste heeft tot gevolg dat er gebrekkige mogelijkheden zijn om bij te sturen en lessen te trekken over het functioneren van de keten en de aanpak mensenhandel in bredere zin (zie 'Monitoren').

INTENSITEIT

Weging:

Toelichting

De samenwerkingsintensiteit van de huidige aanpak van mensenhandel kan worden omschreven als 'vrijblijvend' of hoogstens 'gecoördineerd'. In de huidige aanpak van mensenhandel is onvoldoende expliciet gemaakt aan welk eindresultaat het geheel van partners werkt. Daarbij is de aanpak gefragmenteerd ingericht en sluiten onderliggende activiteiten, zoals voorlichting in het kader van preventie en behandeling van casuïstiek, onvoldoende op elkaar aan. De bestaande samenwerking is niet afgestemd en integraal ingebed tussen de partners die beoogd worden samen te werken in de keten. De huidige samenwerking tussen professionals geven een startpunt om te bouwen aan een minder specifieke, professional-afhankelijke invulling van uitvoering en inbedding in de keten.

MANDAAT

In welke mate aanwezig:

Toelichting

Vanuit de ketenaanpak jeugdprostitutie ontbreekt het aan professionals, die bevoegdheid hebben in naam van de organisatie die zij vertegenwoordigen, te handelen, met de bevoegdheden en verantwoordelijkheden die daarbij horen. Daardoor handelen professionals die vanuit de huidige ketenaanpak kennisdrager zijn vooral vanuit intrinsieke motivatie. Hierbij lopen zij door beperkte borging van de aanpak en bijbehorend mandaat in sommige situaties tegen de grenzen van hun mogelijkheden aan. Daarnaast geldt voor aandachtsfunctionarissen Mensenhandel, ambtenaren Openbare Orde en Veiligheid en andere functionarissen van gemeenten vaak dat mensenhandel een onderwerp is dat 'erbij' wordt gedaan naast andere taken en verantwoordelijkheden. Dit maakt dat schaarse tijd en aandacht worden verdeeld en het thema mensenhandel is belegd op een manier die het onderwerp geen recht doet.

COÖRDINATIEMECHANISMEN

Weging:

Toelichting

De doelen en het eindresultaat waar de samenwerkingspartners met elkaar naartoe werken, zijn onvoldoende geëxpliciteerd. De lokale en organisatiedoelstellingen zijn daardoor niet gekoppeld aan de keten als geheel. Daarnaast is onvoldoende geëxpliciteerd vanuit welke rol en toegevoegde waarde organisaties betrokken worden in het proces (zie 'Rollen'). Dit maakt dat professionals (on)bewust

handelen vanuit de werkwijzen en procedures die zijn afgeleid van individuele organisatiedoelstellingen, en op basis van routines en ervaringen die zijn opgedaan in het verleden. Wanneer mensenhandel wordt signaleerd, wordt niet structureel gebruik gemaakt van de partners in de keten, maar neigen professionals naar het zoeken van oplossingen die bekend en nabij zijn. Dit wil zeggen dat op basis van eerdere gevallen of ervaringen wordt beslist wie er wordt betrokken, met als risico dat casuïstiek wordt onder- of overschat of dat onvoldoende of onjuiste partners wordt betrokken bij de casus.

ROLLEN

Weging:

Toelichting

Naast het feit dat de ketenaanpak jeugdprostitutie verouderd is en het nodig is deze te verbreden naar andere verschijningsvormen van mensenhandel (zie 'Soort keten'), is het tevens nodig om voor het ketenproces samenwerkingsrollen (RASCI) toe te kennen en eigenaren van verschillende deelprocessen aan te wijzen. De benodigde rollen die organisaties en professionals vervullen in de aanpak mensenhandel zijn onvoldoende geëxpliciteerd. Dit leidt tot onduidelijkheid over wie, op welk moment betrokken wordt bij een casus mensenhandel. De aanpak is daarmee professional-afhankelijk en gebaseerd op contacten uit eerdere ervaringen. Het gebrek aan rolafbakening heeft daarnaast als gevolg dat rolverving plaatsvindt op bestuurlijk, tactisch en operationeel niveau. Dit wordt zichtbaar doordat organisaties bij het ontwerp van de stappen om een casus te begeleiden met name binnen hun eigen organisatie kijken en zich daartoe beperken. Er wordt nu regelmatig de vraag gesteld wat nodig is voor specifieke organisaties om een casus te kunnen afhandelen (middelen, aansluiting (deel)processen). Hierdoor worden de samenwerking en de rolverdeling tussen organisaties onvoldoende benut om synergie en complementariteit bij het aanpakken van een casus te bereiken. Professionals compenseren dit gebrek aan duidelijkheid en vastheid van rollen door op basis van ervaring en routines professionals te contacteren en betrekken bij een casus.

REGIE

Weging:

Toelichting

Op dit moment is er geen regie over de samenwerkingspartners als geheel. De inzet van partners binnen de aanpak van mensenhandel wordt niet gecoördineerd en op elkaar afgestemd (zie 'Coördinatiemechanismen'). Het is van belang dat een proces- en ketenregisseur aangewezen worden en dat wordt nagedacht over waar de ketenaanpak mensenhandel wordt gepositioneerd. Het Zorg- en Veiligheidshuis lijkt een logische plek om de ketenaanpak mensenhandel te positioneren. Voordat hiertoe wordt besloten, is het nodig dat concreter wordt gemaakt wat de ketenaanpak mensenhandel inhoudt, dat er beter zicht komt op (een inschatting van) de aard en omvang van alle

verschijningsvormen van mensenhandel, gezamenlijke resultaten worden gedefinieerd (zie 'Gezamenlijk resultaat'), rollen in de ketenaanpak worden geduid (zie 'Rollen') en dat ketenprestatie indicatoren worden geformuleerd (zie 'Monitoren'). Wanneer dit is gerealiseerd, wordt helder wat en waarop wordt geregisseerd, en welke randvoorwaarden nodig zijn om dit mogelijk te maken.

MONITOREN

Weging:

Toelichting

Op dit moment ontbreekt het aan een PDCA-cyclus en indicatoren op basis waarvan het proces, de inhoud en de context van de ketenaanpak mensenhandel gemonitord en geregisseerd worden. Het is onduidelijk hoe de huidige ketenaanpak jeugdprostitutie gemonitord en geëvalueerd wordt. Daarnaast ontbreken gedefinieerde indicatoren waaraan wordt herkend dat de aanpak mensenhandel succesvol is (zie 'Gezamenlijk resultaat'). Verder ontbreekt het aan overzicht van en inzicht in de inzet en doelmatigheid van interventies. Dit leidt ertoe dat onvoldoende navolgbaar is welk resultaat wordt behaald en op welke manier de individuele organisaties toegevoegde waarde leveren in de samenwerking. Daardoor blijft impliciet hoe effectief de partners hebben samengewerkt, hetgeen leren op operationeel niveau, tactisch niveau en strategisch niveau bemoeilijkt.

2. CONCLUSIES EN ADVIES

Onderstaand zijn vijf hoofdconclusies en adviezen beschreven op basis van de resultaten en bevindingen van de documentanalyse, gespreksronde en ontwikkelworkshops.

- **Operationaliseer nader de inhoudelijke ketenaanpak, met aandacht voor het expliciteren van de kennis en expertise van kernpartners.** Geconcludeerd kan worden dat er veel aandacht is voor de rol van aandachtsfunctionarissen en ambassadeurs. De groep professionals die deelnam aan de ontwikkelworkshops heeft jarenlange kennis, expertise en ervaring met mensenhandel casuïstiek. Dat is een stevige basis voor implementatie. De ketenaanpak jeugdprostitutie uit 2009 heeft mede hieraan bijgedragen. Alleen het expliciteren van de kennis in de operationalisering van de ketenaanpak voor alle verschijningsvormen van mensenhandel (en niet alleen jeugdprostitutie) is nog nodig voordat "echte" casuïstiek behandeld kan worden³. Zodat kennis 'niet in de hoofden van professionals' maar in het werkproces worden geborgd. Waarbij extra aandacht mag zijn voor interventies ten aanzien van daders en slachtoffers. Zet de ontwikkelworkshops voort, ten behoeve van navolgbare kennis en interventies.
- **Maak de aard, omvang en reikwijdte van mensenhandel inzichtelijk.** Geconcludeerd kan worden dat de aard, omvang en reikwijdte van het probleem gefragmenteerd bij kernpartners inzichtelijk is. Terwijl alle stakeholders benadrukken dat het wenselijk is dat dit integraal en gezamenlijk bij elkaar gebracht wordt in overzichtelijke rapportagevorm. Bevorderen van de

³ Betreffende de hoofdstappen: 'preventie en bewustwording', 'analyse, weging en kwalificatie', 'uitvoering en monitoring' en 'evaluatie'.

signaleringskwaliteit heeft ook positieve invloed op de vaststelling, rapportage en monitoring van mensenhandel. Zodat meer zekerheid komt over de soorten mensenhandel cases die al dan niet spelen in de regio of lokale gemeenten.

- **Regisseer actief de integrale samenwerking tussen zorg en veiligheid.** Geconcludeerd kan worden dat het gevoel van verantwoordelijkheid en betrokkenheid van ketenpartners bij mensenhandel casuïstiek hoog is. De zorg en veiligheid partners hebben allen aangegeven dat zij het belangrijk vinden dat de ketenaanpak zoals die wordt ontwikkeld, gestalte krijgt in de regio. Alleen de operationele inrichting vraagt nog aandacht en strakke coördinatie, zodat het belang van het gezamenlijke proces voorop komt te staan (en niet het organisatiebelang).
- **Combineer de lerende functie van de ketenaanpak met het stapsgewijs laten aansluiten van ketenpartners.** Het lijkt er nu op dat de uitvoering op casusniveau locatie- en persoonsafhankelijk is. Daarnaast lijken er verschillen te zijn in de snelheid waarmee cases worden opgepakt en de manier waarop regie wordt gevoerd. Ook geven regionale en landelijke partners aan dat zij vanuit hun eigen rol, indien casuïstiek zich voordoet, willen bijdragen aan de regionale ketenaanpak. Het is belangrijk dat de ketenaanpak zich kan 'verbeteren', zodat het functioneren van de ketenaanpak bijgesteld wordt gedurende haar levensloop⁴. Ook kan de nadruk op verschijningsvormen verschuiven⁵ en de hoeveelheid meldingen dusdanig toe- of afnemen dat de ketenaanpak op- of afgeschaald moet worden. Tot slot, ten aanzien van de ketenaanpak is tot nu toe een selectie van partners en gemeenten betrokken. Dit betekent dat nog kan worden geleerd over de verschillende toegevoegde waarden van de ketenaanpak voor verschillende partners en gemeente. De ketenaanpak is immers 'regio-toevoegend'. Hanteer een lerende implementatiestrategie en evalueer periodiek de werking van de ketenaanpak.
- **Borg het onderlinge informatie delen tussen (kern)partners met een integraal ketenregiesysteem.** De ketenaanpak is geen eenrichtingsverkeer van opeenvolgende stappen. Het is namelijk mogelijk dat signalen, meldingen en cases zich 'niet netjes' melden bij het centrale meldpunt, maar dat die zich presenteren bij individuele partners en organisaties. Dus het is noodzakelijk dat de ketenaanpak aansluit op hoe cases op de radar komen en dat daarnaar gehandeld wordt, zodat de effectiviteit van de ketenaanpak in het voordeel van het slachtoffer valt⁶. In het verlengde daarvan is het van belang te zorgen dat de ketenaanpak niet persoonsafhankelijk is, maar wordt ingevuld op basis van rollen die verschillende professionals kunnen spelen. Voorgaande kan op twee manieren geadresseerd worden, namelijk ten eerste door te werken met een vast ketenregieteam. De individuele leden zorgen voor vervanging bij afwezigheid, zodat het werkproces leidend is en niet individuele handelsrepertoire (los van de huidige hoge kwaliteit van individuele professionals). Het ketenregieteam kan dan werken aan het bekend raken met de ketenaanpak en het kweken van onderling vertrouwen. Ten tweede, is het belangrijk toe te werken naar een integraal ketenregiesysteem dat het mogelijk maakt voor professionals casus- en sturingsinformatie toe te voegen en inzichtelijk te maken. Zodat

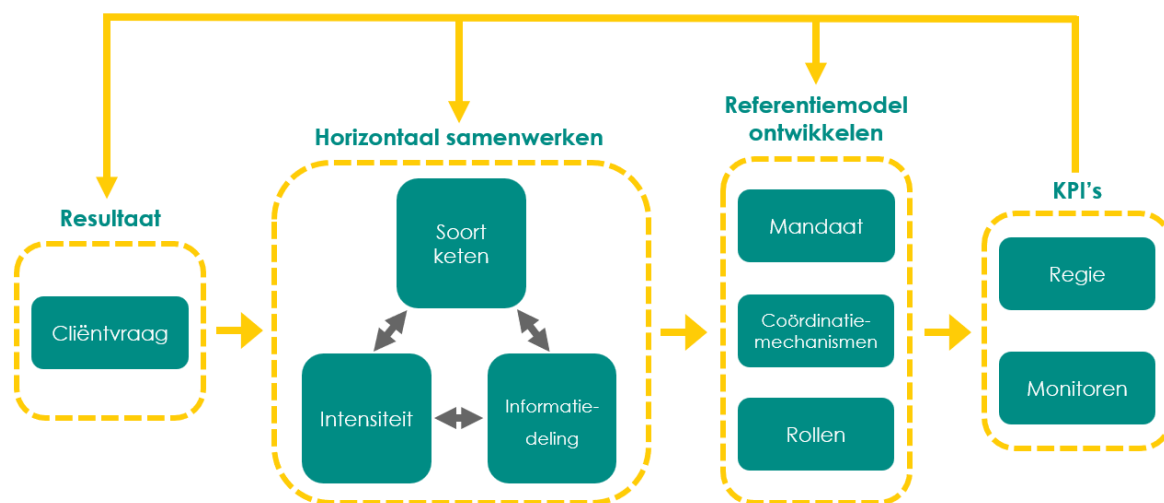
⁴ Bijvoorbeeld, het herzien van volgorde van activiteiten of het toevoegen dan wel weghalen van activiteiten.

⁵ Bijvoorbeeld, gedwongen orgaanverwijdering komt weinig voor recentelijk, maar als deze vorm toeneemt dan zal dat implicaties hebben voor de activiteiten.

⁶ Dit geldt voor acute gevallen als wel gevallen die door opsporing aan het licht komen.

monitoring en regie op casuïstiek verbeterd wordt en cases die als het ware 'midden in de ketenaanpak vallen niet zomaar kunnen verdwijnen'.

BIJLAGE I: TOELICHTING SAMENWERKINGSVARIABLEN

Figuur 1. Conceptueel samenwerkingsvariabelen

Dat samenwerken tussen mensen uit verschillende organisaties noodzakelijk is, daar lijkt nauwelijks iemand aan te twijfelen. Onze samenleving wordt steeds 'horizontaler' georganiseerd. Deze transitie vereist een meer netwerkgerichte benadering van complexe maatschappelijke vraagstukken. Wanneer netwerkpartners besluiten dat zij een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor een gezamenlijk resultaat, ontstaat een integrale samenwerkingsketen. Een integrale aanpak wordt gekenmerkt door een keten waarin de (latente) vraag van de burger het vertrekpunt is voor de onderlinge afstemming. Afhankelijk van de complexiteit van het thema, kan worden bepaald of / en hoe intensief met partners wordt samengewerkt. En waar de verantwoordelijkheid van de één ophoudt en waar die van een andere partner begint. Regie op de samenwerking(sketen) bestaat uit het afstemmen van de gezamenlijke activiteiten gericht op het beoogde resultaat. Onderstaand is beschreven met welke variabelen rekening moet worden gehouden bij het inrichten van een samenwerking(sketen).

GEZAMENLIJK RESULTAAT (KLANTVRAAG)

Binnen samenwerkingstrajecten is sprake van drie type klanten. De strategische klanten: zij die budgetten beschikbaar stellen. De tactische klanten: zij die bepalen hoe het proces moet worden ingericht. Operationele klanten of burgers: zij die (al dan niet gedwongen) baat hebben van de samenwerking.

SOORT KETEN

Binnen samenwerkingstrajecten kan sprake zijn van het inrichten van drie type ketens, namelijk een verkoopgericht keten (snel foutloos en goedkoop), een marktgerichte keten (tevens snel foutloos en goedkoop, maar gericht op bepaalde doelgroepen) en een maatwerkketen (gericht op complexe fenomenen waarvoor een multidisciplinaire aanpak is vereist). Van een hybride keten is sprake wanneer bovengenoemde vormen door elkaar heen lopen, hetgeen niet wenselijk is.

INFORMATIEDELEN

Vanuit samenwerkingsperspectief hangt het delen van informatie (statische, dynamische en exceptionele data) samen met het soort samenwerkingsketen en de daarmee samenhangende intensiteit van samenwerking tussen de verschillende ketenpartners. Statische data heeft betrekking op bijvoorbeeld naam, adres en woonplaats. Dynamische data geeft aan of sprake is van specifieke omstandigheden. Exceptionele data geeft aan dat er specifieke wegingsfactoren zijn die bijvoorbeeld duiden op risico's.

INTENSITEIT

Vanuit samenwerkingsperspectief is het wenselijk dat de intensiteit van samenwerking afhankelijk is van het type ketensamenwerking dat de zaak kenmerkt. De samenwerkingsintensiteiten kunnen afhankelijk van het thema de vorm aannemen van: vrijblijvend, gecoördineerd (één partner heeft baat bij het resultaat), of geïntegreerd (meerdere partners zijn verantwoordelijk voor het eindresultaat).

MANDAAT

In een horizontaal samenwerkingsverband is het belangrijk dat betrokken professionals uit de verschillende organisaties besluiten kunnen nemen. Hiertoe is het van belang dat zij formeel gemandateerd zijn om beslissingen te nemen. Belangrijk hierbij is doelbinding en zorgvuldigheid.

COÖRDINATIEMECHANISMEN

Iedere professional heeft te maken met de eigen organisatiedoelen, de netwerkdoelen, de ketensamenwerkingsdoelen en de persoonlijke doelen. Met name bij integrale samenwerking, waarbij ieder verantwoordelijk is voor een deel van het resultaat, is het van belang dat het primaire proces en de daarbij behorende activiteiten bij aanvang op elkaar worden afgestemd, zodat eenieder met name vanuit het oogpunt van kwaliteit zich daarvan bewust is.

ROLLEN

Vanuit samenwerkingsperspectief is het wenselijk dat de rollen in de samenwerking gedefinieerd en toebedeeld zijn. Een rol geeft expliciet aan welke positie een medewerker inneemt in een samenwerkingstraject. Dat kan gebeuren aan de hand van de RASCI procesrollen (*responsible, accountable, supportive, consulted, informed*).

REGIE

Vanuit samenwerkingsperspectief is het wenselijk dat de regie is belegd bij een professional / organisatie. Regie is een vorm van horizontaal leiderschap dat plaatsvindt op basis van gedefinieerde indicatoren.

MONITOREN

Monitoren vindt plaats aan de hand van de (*performance*) indicatoren, waarbij aan de hand van periodieke (maatwerk)rapportages kan worden gereflecteerd en geleerd.

BIJLAGE II: RESULTATEN PLANFASE

Op basis van de uitgevoerde activiteiten gedurende de planfase, zijn onderstaande resultaten bereikt.

- De inhoudelijke ketenaanpak mensenhandel NOG is beschreven op de volgende onderdelen:
 - De succesfactoren;
 - De hoofdstappen;
 - De activiteiten;
 - De activiteiten zijn geoperationaliseerd naar resultaatbeschrijving, uit te voeren activiteiten, in te zetten instrumenten en keten prestatie indicatoren.
- De succesfactoren van de ketenaanpak zijn een basis voor de nader te operationaliseren impact en effect;
- Meldpunt voor toestroom van signalen en meldingen is geïnventariseerd en activiteiten bij het melden zijn beschreven;
- Kernpartners (aantal: 10) zijn betrokken en negen van de tien zij hebben commitment uitgesproken voor de richting van de implementatieroute van de ketenaanpak via een gespreksronde;
- Ketenpartners (aantal: 23) van de flexibele schil zijn in kaart gebracht, waarvan 2 partners (KMar en RIEC) de wens en behoefte hebben uitgesproken om betrokken te worden bij de implementatie van de ketenaanpak (wanneer nodig). Ook is de verbinding met een partner, onder andere verantwoordelijk voor preventie en voorlichting, gelegd (GGD);
- Het ketenregieteam met 10 leden is samengesteld met operationele verbinding tussen Zorg- en Veiligheidshuis;
- De leden van het ketenregieteam hebben aan gezamenlijkheid gewerkt door de inhoudelijke inrichting van de ketenaanpak;
- Beleidsmatige aandachtspunten zijn inzichtelijk gemaakt op basis van de documentanalyse;
- Samenwerkingsvraagstukken zijn inzichtelijk gemaakt op basis van analyse van de gespreksronde, waaronder wensen en behoeften met betrekking tot informatie delen, signaleren, wegen, vaststelling, criteria van mensenhandel, en aandachtspunten in de huidige samenwerking (zoals voorkomen van doublures).

BIJLAGE III: DE HUIDIGE SITUATIE IN RELATIE TOT DE BEOOGDE DOELSTELLINGEN EN RESULTATEN

Toelichting op de analyses

- De **documentanalyse** is uitgevoerd aan de hand van het VNG-kader voor de aanpak van mensenhandel door gemeenten (2021). Op basis hiervan is herleid welke bouwstenen van het VNG-kader het meest of minst beschreven zijn. Zie bijlage IV voor nadere uitwerking.
- De **gespreksronde** is geanalyseerd aan de hand van de *grounded theory approach*. Waarbij de belangrijkste positieve, negatieve en bespreekpunten zijn herleid ten aanzien van de ketenaanpak in zijn geheel. Zie bijlage V voor nadere uitwerking.
- De **ontwikkelworkshops** met een afgevaardigd multidisciplinair team stonden in het teken van de inhoudelijke inrichting van de ketenaanpak dat het fundament is voor 1) het gezamenlijke werkproces om mensenhandel cases te behandelen en 2) een informatie- en datamodel dat richtinggevend is voor afspraken over informatiedeling en de inrichting van een ketenregiesysteem dat het werken volgens de ketenaanpak ondersteund. Zie bijlage VI voor nadere uitwerking.

In de **tabel op de volgende pagina zijn de bevindingen weergegeven** uit de individuele activiteiten, namelijk de documentanalyse, gespreksronde en ontwikkelworkshops (de kolommen). De bevindingen zijn samengebracht in relatie tot de doelstellingen en resultaten van de ketenaanpak mensenhandel NOG (de rijen). In de analyse die voorafging aan de tabel is *triangulatie* gepast. Dit betekent dat is gekeken of de inzichten uit de verschillende analyses al dan niet dezelfde kant op wijzen.

Tabel 2. Samenvatting van bevindingen

Beoogde doelstellingen en resultaten ketenaanpak mensenhandel NOG	Documentanalyse	Gespreksronde	Inhoudelijke ketenaanpak
Voorkomen dat mensen slachtoffer of dader van mensenhandel worden	✓ Aandachtsfunctionarissen zijn aangesteld ➤ Meldroute expliciteren ➤ Delen van good practices	✓ Bronnen en locaties zijn bekend ➤ Handelen naar bronnen en locaties organiseren ➤ Bewustwording bij kwetsbare burgers ➤ Rimpeleffect voorkomen	✓ Preventie en bewustwording in ketenaanpak als 1^e hoofdstap ➤ Operationalisering van activiteiten en KPI's
Slachtoffers adequaat signaleren, uit de situatie halen en de benodigde zorg en ondersteuning bieden	✓ Bewustzijn over verantwoordelijkheid ➤ Kwaliteitscriteria formuleren	✓ Signalen worden actief opgespoord ➤ Ontkoking signalen ➤ Gefragmenteerde en onder-registratie aanpakken ➤ Gezamenlijk werkproces inrichten	✓ Signaleren is beschreven (80%) ➤ Valideren van beschrijving ➤ Interventies t.a.v. slachtofferschap beschrijven/inventariseren
Daders op allerlei manieren frustreren en aanpakken⁷	○ Niet herleid	○ Niet herleid	➤ Interventies t.a.v. daderschap beschrijven
Preventie/voorlichting gericht op burgers en professionals	○ Niet herleid	✓ Ernst problematiek bekend ✓ Voorlichtingen worden uitgevoerd ➤ Succesfactoren voorlichting formuleren	✓ Preventie en bewustwording is beschreven (20%) ➤ Nadere operationalisering
Ingericht centraal meldpunt voor burgers en professionals	➤ Centraal meldpunt (nader) inrichten	○ Niet herleid	✓ Inhoud van melden is beschreven (80%) ➤ Valideren van beschrijving
Passende doorgeleiding van cases	○ Niet herleid	○ Niet herleid	➤ Oefenen met doorgeleiding o.b.v. casuïstiek
Afstemming tussen zorg en veiligheid partners bij behandeling casuïstiek (slachtoffer en dadergericht)	✓ Bekendheid van partners hoog ➤ Inbedding in bestaande structuren ➤ Passend maken in de regio	✓ Bereidheid om samen te werken is hoog ✓ Kennisuitwisseling ➤ Gebrek aan integrale samenwerking	✓ Ketenregieteam samengesteld met afvaardiging van zorg en veiligheidspartners ✓ Inrichting ketenaanpak door afstemming zorg en veiligheid
Verbinding met het Zorg en Veiligheidshuis	○ Niet herleid	○ Niet herleid	✓ Zorg en Veiligheidshuis is onderdeel van ketenregieteam
Geborgde evaluatiecyclus⁸	✓ Terugkerende trainingen voor het onderwerp ➤ Wijze van bestuurlijke en ambtelijke aandacht ➤ Evalueren op basis van inzicht in regio door omgevingsscan	○ Niet herleid	➤ Inrichting van aanpak voor evaluatiecyclus

Legenda: ✓ uitgevoerd of positieve bevinding ➤ is nog nodig of aandachtspunt ○ niet herleid uit analyse

⁷ Zowel strafrechtelijk en bestuursrechtelijk, als via het opwerken van barrières en het voorkomen van herhaald daderschap.

⁸ Volgens het dynamische proces van plan, do, check, act.

BIJLAGE IV: DOCUMENTANALYSE

Onderstaand zijn de resultaten en uitwerking weergegeven van de documentanalyse op basis van het VNG-document genaamd 'kader voor de aanpak van mensenhandel door gemeenten' (2021). Het doel hiervan is verkrijgen van over- en inzicht van de huidige aanpak(ken) van mensenhandel.

BEVINDINGEN

Onderstaand zijn de bevindingen van de documentanalyse weergegeven.

Tabel 3. Samenvatting resultaten documentanalyse

		VARIABLEN BOUWSTENEN	
		Meest herleid in de tekst	Minst herleid in de tekst
BOUWSTENEN VNG KADER	Beleidsmatige basis	- Inzicht* in lokale cijfers over aard en omvang in de regio - Inzicht in soorten mensenhandel	Duidelijkheid over gegevenswisseling
	Signalerend vermogen	- Aandachtsfunctionaris aangesteld - Meldroute aandachtfunctionaris	Opstellen en delen van good practices
	Aandacht / bewustwording van fenomeen	Terugkerende trainingen voor onderwerp	- Bestuurlijke en ambtelijke aandacht - Inzicht in situatie in regio door basic omgevingsscan
	Samenwerking van gemeente in regio / keten	Bekendheid van partners	- Ingebed in bestaande structuren - Passend binnen de regio
	Opvang / hulpverlening slachtoffers en daders	Bewustzijn over verantwoordelijkheid	Voldoen aan kwaliteitscriteria

Wat viel op?

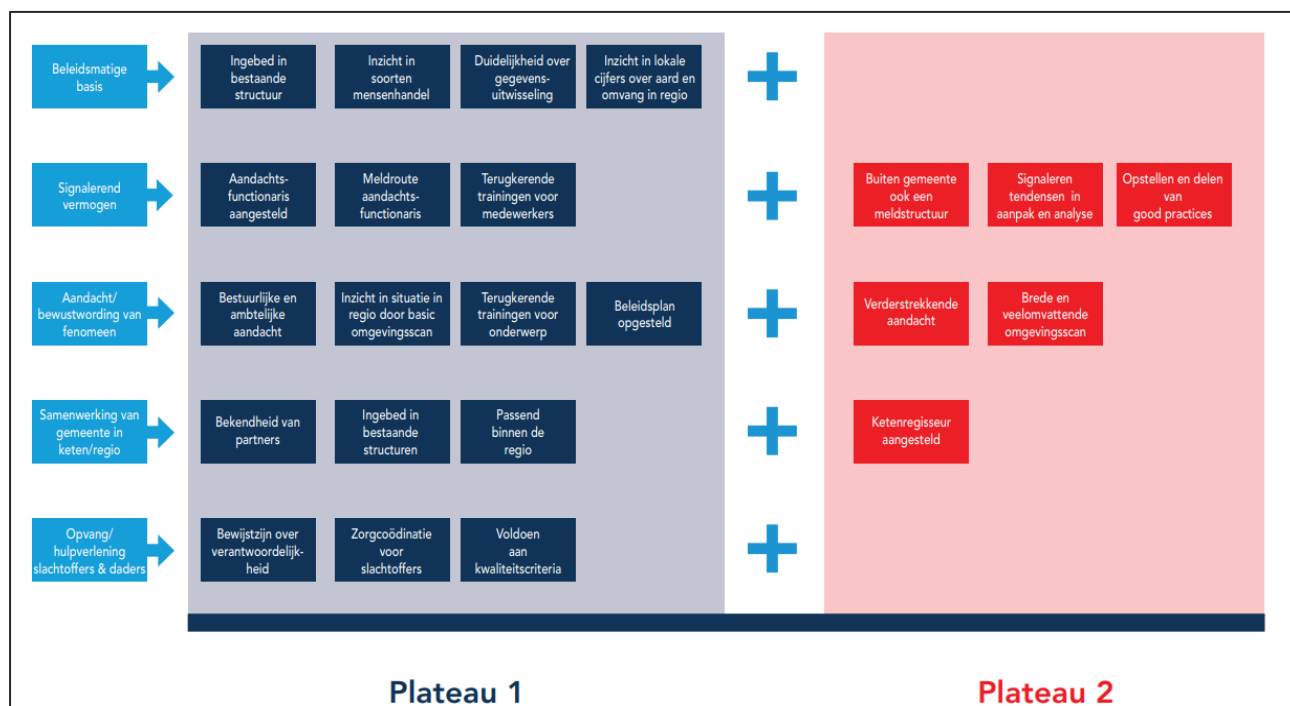
- De bouwsteen 'samenwerking van gemeenten in keten / regio' is verhoudingsgewijs het vaakst herleid uit de documenten (61 keer herleid o.b.v. 5 indicatoren). Terwijl de bouwsteen 'aandacht / bewustwording van het fenomeen' het minst is herleid uit de documenten (33 keer herleid o.b.v. 6 indicatoren)
- Met betrekking tot de bouwsteen 'beleidsmatige basis' is het meeste herleid over lokale cijfers en de verschijningsvormen van mensenhandel. Het viel hierbij op dat in 2 documenten de verschijningsvorm 'gedwongen orgaanverwijdering' niet is genoemd. Het minste is herleid over afspraken bij gegevensuitwisseling.
- Met betrekking tot de bouwsteen 'signalerend vermogen' is in een groot deel van de documenten informatie herleid over het aanstellen van een aandachtsfunctionaris en een meldroute voor signalen. Het viel op dat weinig informatie is herleid over het delen van 'good practices' en signalen rondom de aanpak van mensenhandel.
- Met betrekking tot de bouwsteen 'aandacht / bewustwording van het fenomeen' is de meeste informatie herleid over het (terugkerend) trainen van medewerkers. Het viel op dat in weinig documenten informatie over bestuurlijke en ambtelijke aandacht is herleid.

- Met betrekking tot de bouwsteen 'samenwerking van gemeente in keten / regio' is in een groot deel van de documenten informatie herleid over (bekendheid met) de rol van ketenpartners en het belang van een ketenregisseur.
- Met betrekking tot de bouwsteen 'opvang / hulpverlening slachtoffers & daders' is informatie herleid over de rol van gemeenten in de zorgcoördinatie van slachtoffers en daders. Het viel op dat in weinig documenten informatie herleid is over de kwaliteitscriteria waaraan deze zorgcoördinatie moet voldoen.

AANPAK

De aangeleverde documenten zijn geanalyseerd volgens het kader van de VNG 'aanpak van mensenhandel door gemeenten' (zie figuur hieronder). Het doel hiervan is tweeledig:

- Overzicht: welke documenten zijn beschikbaar, wat is de aard en omvang van die documenten en welke bouwstenen van het VNG-kader zijn te herleiden.
- Inzicht: op welke manier is aandacht besteed aan de bouwstenen van het VNG-kader die herleid zijn in de documenten.

Figuur 2. Bouwstenen van het VNG-kader aanpak van mensenhandel door gemeenten (2021)

RESULTATEN

AANTAL, BRON EN AARD VAN DE ONTVANGEN DOCUMENTEN

In totaal zijn 23 documenten geanalyseerd, waarvan 11 documenten aangedragen door de gemeente Apeldoorn, 9 door het Openbaar Ministerie, 3 door de politie en 1 door de gemeente Harderwijk. Van de 23 documenten zijn 10 documenten een beleidsplan en/of plan van aanpak en hebben 11 van de documenten betrekking op de bestaande ketenaanpak 'jeugdprostitutie'. De overige 2 documenten

betreffen een onderzoek naar de bestaande aanpak van mensenhandel in Nederland en een namenlijst van betrokkenen bij de aanpak van mensenhandel in Noord- en Oost-Gelderland.

ANALYSE

Hieronder is per bouwsteen van het VNG-kader (zie figuur hierboven) beschreven in welke documenten deze herleid is en wat daarin opviel.

Bouwsteen: beleidsmatige basis

Plateau 1

- Ingebed in bestaande structuren: herleid in 8 van de 23 documenten
- Inzicht in soorten mensenhandel: herleid in 9 van de 23 documenten
- Duidelijkheid over gegevensuitwisseling: herleid in 6 van de 23 documenten
- Inzicht in lokale cijfers over aard en omvang in de regio: herleid in 9 van de 23 documenten

Conclusie

Uit de documenten, waaruit informatie herleid is, blijkt dat de verschillende verschijningsvormen van mensenhandel beschreven worden. Opvallend is dat in 2 van de 9 documenten waarin informatie herleid is over de verschijningsvormen, de gedwongen orgaanverwijdering niet genoemd wordt. Daarnaast opvallend is dat in 6 van de 9 aangedragen beleidsplannen en / of plannen van aanpak niet wordt gesproken over gegevensuitwisseling van partners. Uit de 9 documenten waaruit informatie herleid is met betrekking tot de lokale cijfers over aard en omvang blijkt dat het nog lastig is om data te verkrijgen over het thema mensenhandel. Met name op lokaal niveau.

Bouwsteen: signalerend vermogen

Plateau 1

- Aandachtsfunctionaris aangesteld: herleid in 9 van de 23 documenten
- Meldroute aandachtsfunctionaris: herleid in 10 van de 23 documenten
- Terugkerende trainingen voor medewerkers: herleid in 11 van de 23 documenten

Plateau 2

- Buiten gemeente ook een meldstructuur: herleid in 10 van de 23 documenten
- Signaleren tendensen in aanpak en analyse: herleid in 5 van de 23 documenten
- Opstellen en delen van good practices: herleid in 3 van de 23 documenten

Conclusie

Uit de documenten, waaruit informatie herleid is over aandachtsfunctionarissen en de meldroute, blijkt dat aandacht wordt besteed aan het aanstellen van een aandachtsfunctionaris. Opvallend is dat de rol van aandachtsfunctionarissen verschillend wordt gepositioneerd, namelijk of bij het zorg- of bij het veiligheidsdomein. Daarnaast opvallend is dat uit de documenten weinig tot geen informatie herleid is met betrekking tot het delen van signalen en 'good practices' rondom de aanpak van mensenhandel.

Bouwsteen: aandacht / bewustwording van fenomeen

Plateau 1

- Bestuurlijke en ambtelijke aandacht: herleid in 4 van de 23 documenten
- Inzicht in situatie in regio door basic omgevingsscan: herleid in 5 van de 23 documenten
- Terugkerende trainingen voor onderwerp: herleid in 10 van de 23 documenten
- Beleidsplan opgesteld: herleid in 6 van de 23 documenten

Plateau 2

- Verderstreckende aandacht: herleid in 3 van de 23 documenten
- Brede en veelomvattende omgevingsscan: herleid in 3 van de 23 documenten

Conclusie

Uit de documenten is weinig informatie herleid met betrekking tot bestuurlijke en ambtelijke aandacht. Uit 10 van de documenten is informatie herleid met betrekking tot het trainen van medewerkers. Het inzetten op het verbreden van de kennis van medewerkers, zowel binnen als buiten de gemeenten, is in alle beleidsplannen / plannen van aanpak beschreven.

Bouwsteen: samenwerking van gemeente in keten / regio

Plateau 1

- Bekendheid van partners: herleid in 17 van de 23 documenten
- Ingebed in bestaande structuren: herleid in 9 van de 23 documenten
- Passend binnen de regio: herleid in 9 van de 23 documenten

Plateau 2

- Breder besef van rollen ketenpartners: herleid in 15 van de 23 documenten
- Ketenregisseur aangesteld: herleid in 11 van de 23 documenten

Conclusie

Uit 17 van de documenten is herleid wat de rol is van partners in de aanpak van mensenhandel. Het is duidelijk wie een rol speelt en verantwoordelijk is voor elk gedeelte van de aanpak. Opvallend is dat voor dit onderdeel van het kader ook informatie herleid is over het tweede plateau. Zo wordt beschreven wat de rollen zijn van de ketenpartners en wordt geschreven over het belang van het aanstellen van een ketenregisseur.

Bouwsteen: opvang / hulpverlening slachtoffers & daders

Plateau 1

- Bewustzijn over verantwoordelijkheid: herleid in 13 van de 23 documenten
- Zorgcoördinatie voor slachtoffers: herleid in 9 van de 23 documenten
- Voldoen aan kwaliteitscriteria: herleid in 3 van de 23 documenten

Conclusie

Uit de documenten waarin geschreven wordt over zorgcoördinatie is herleid dat hierin wordt samengewerkt met partners, zoals Moviera. En dat de gemeente de rol in zorgcoördinatie herkend en erkend. Uit 3 van de 23 documenten is herleid dat kwaliteitseisen worden gesteld aan de zorgcoördinatie. Opvallend is dat het operationaliseren in concrete activiteiten van de zorgcoördinatie weinig beschreven wordt.

Op de volgende pagina's is in tabel-vorm weergegeven in welke documenten informatie is herleid over de bouwstenen van het VNG-kader.

Tabel 4. Analyseoverzicht van de documenten met betrekking tot het VNG-kader.

Bouwstenen		Document 1	Document 2	Document 3	Document 4	Document 5	Document 6	Document 7	Document 8	Document 9	Document 10	Document 11	Document 12	Document 13	Document 14	Document 15	Document 16	Document 17	Document 18	Document 19	Document 20	Document 21	Document 22
Beleidsmatige basis	Ingebed in bestaande structuur	X		X	X					X	X											X	X
	Inzicht in soorten mensenhandel	X		X	X					X	X										X	X	X
	Duidelijkheid over gegevens-uitwisseling		X	X	X		X				X										X		
	Inzicht in lokale cijfers over aard en omvang in de regio	X		X	X					X	X										X	X	X
Signalerend vermogen	Aandachtsfunctionaris aangesteld	X		X	X					X	X										X	X	X
	Meldroute aandachtsfunctionaris	X		X	X					X	X					X					X	X	X
	Terugkerende training voor medewerkers	X		X	X					X	X					X				X	X	X	X
	Buiten gemeente ook een aanmeldstructuur	X		X	X					X	X									X	X	X	X
	Signaleren in tendensen in aanpak en analyse				X					X							X				X		X
	Opstellen en delen van good practices				X						X										X		
Aandacht / bewustwordi	Bestuurlijke en ambtelijke aandacht	X		X	X					X													
	Inzicht in situatie in regio door basis omgevinscan			X	X					X	X											X	

Bouwstenen		Document 1	Document 2	Document 3	Document 4	Document 5	Document 6	Document 7	Document 8	Document 9	Document 10	Document 11	Document 12	Document 13	Document 14	Document 15	Document 16	Document 17	Document 18	Document 19	Document 20	Document 21	Document 22
	Terugkerende trainingen voor onderwerp	X		X	X					X	X									X	X	X	X
	Beleidsplan opgesteld	X			X					X											X	X	
	Verderstrekkende aandacht	X			X					X													
	Brede en veelomvattende omgevingsscan			X	X					X													
Samenwerking van gemeente in keten / regio	Bekendheid van partners	X	X	X			X			X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
	Ingebed in bestaande structuren	X		X	X					X	X										X	X	X
	Passend binnen de regio	X	X	X	X					X	X										X	X	X
	Breder besef van rollen ketenpartners	X	X	X			X			X	X		X	X	X	X		X	X		X	X	X
	Ketenregisseur aangesteld		X	X	X						X	X	X	X	X			X	X				X
Opvang / hulpverlening	Bewustzijn over verantwoordelijkheid	X			X					X	X		X	X	X	X		X	X			X	X
	Zorgcoördinatie voor slachtoffers	X		X	X					X	X					X					X		X
	Voldoen aan kwaliteitscriteria				X					X													

Tabel 5. Overzicht aangedragen documenten

#	Documenten					
	Naam	Onderwerp	Datum uitgegeven	Door wie geschreven	Door wie aangedragen bij Optimale Samenwerking	Op welke datum
1	Plan van aanpak mensenhandel gemeente Nunspeet	Plan van aanpak gemeente Nunspeet	27 oktober 2022	Onbekend	Wim Jansen (OM)	Donderdag 23 maart 2023
2	Collegevoorstel convenant jeugdprostitutie Apeldoorn	Besluitvorming convenant omtrent ketenaanpak jeugdprostitutie	28 augustus 2012	M. te Wierik, G. van Riessen, & R. Krenger-van Werven	Johan Stam (Politie)	Woensdag 22 maart 2023
3	Samen tegen mensenhandel. Aanpak mensenhandel IJsselland 2022-2026	Plan van aanpak Veiligheidsregio IJsselland	15 december 2021	Michiel van Willigen & Ron König	Wim Jansen (OM)	Donderdag 23 maart 2023
4	Beleidsplan aanpak mensenhandel gemeente Culemborg	Beleidsplan mensenhandel gemeente Apeldoorn	Onbekend	Onbekend	Wim Jansen (OM)	Donderdag 23 maart 2023
5	Plan van aanpak ondermijning gemeente Culemborg 2022-2026	Plan van aanpak m.b.t. de bredere aanpak van ondermijning in de gemeente Culemborg	Onbekend	Onbekend	Wim Jansen (OM)	Donderdag 23 maart 2023
6	Inrichtingsplan ketenproces 'Evaluatie'	Beschrijving van de hoofdstap 'Evaluatie' binnen de ketenaanpak jeugdprostitutie	16 maart 2009	Onbekend	Eva Vollema (Gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023
7	Inrichtingsplan ketenproces 'Dossiervorming'	Beschrijving van de hoofdstap 'Dossiervorming' binnen de ketenaanpak jeugdprostitutie	26 maart 2009	Onbekend	Eva Vollema (Gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023
8	Namenlijst mensenhandel	Namenlijst betrokkenen aanpak mensenhandel	N.v.t.	Eva Vollema (Gemeente Apeldoorn)	Eva Vollema (Gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023
9	Plan van aanpak mensenhandel 2022-2024 Harderwijk, Ermelo en Putten	Plan van aanpak mensenhandel 2022-2024 Harderwijk, Ermelo en Putten	Onbekend	Onbekend	Wim Jansen (OM)	Donderdag 23 maart 2023
10	Onderzoek aanpak mensenhandel in gemeenten. Rapportage	Onderzoek naar de aanpak mensenhandel in gemeenten in Nederland	Pepijn Hoekstra, Bram Jenster & Laurien van Eil	21 maart 2023	Allard Brouwer (Gemeente Harderwijk)	Dinsdag 4 april 2023
11	Verankering aanpak jeugdprostitutie	Operationalisering van de ketenaanpak 'jeugdprostitutie'	Gerwin den Besten	Onbekend	Eva Vollema (Gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023
12	Inrichtingsplan 2013 weging en kwalificering	Beschreven processtap weging en kwalificeren aanpak JP	Onbekend	Jolanda Bergsma	Eva Vollema (gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023

#	Documenten					
	Naam	Onderwerp	Datum uitgegeven	Door wie geschreven	Door wie aangedragen bij Optimale Samenwerking	Op welke datum
13	Inrichtingsplanne n preventie & voorlichting	Beschreven processtap van preventie en voorlichting	Onbekend	Jolanda Bergsma (MEE)	Eva Vollema (gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023
14	Inrichtingsplan – ketenproces toewijzing aan zorgcoördinator en uitvoering	Beschreven processtap toewijzen zorgcoördinator en uitvoering	10 september 2009	Jolanda Bergsma (MEE)	Eva Vollema (gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023
15	Ketenaanpak jeugdprostitutie 'Loveboys' t/m 23 jaar	Toelichting op de ketenaanpak JP	Onbekend	Onbekend	Eva Vollema (gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023
16	Mensenhandel dashboard integrale mensenhandel Oost-Nederland 2019	Een 'papieren' dashboard van kwantitatieve cijfers m.b.t. mensenhandel in IJsselland, Gelderland-Zuid, Twente, NOG, Gelderland-Midden	Versie 2 – november 2020	Schrijvers onbekend. Uitgegeven door politie, veiligheidsnetwerk Oost-Nederland, openbaar ministerie	Johan Stam (Politie)	Woensdag 22 maart 2023
17	Plan van aanpak gemeente Nunspeet	Plan van aanpak mensenhandel 2023-2026 gemeenten Veluwe Noord	Onbekend	Onbekend	Johan Stam (Politie)	Woensdag 22 maart 2023
18	Processchema ketenaanpak Jeugdprostitutie	Schematische weergave van de ketenaanpak rondom jeugdprostitutie	11 juni 2014	Onbekend	Eva Vollema (gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023
19	Schematische weergave ketenaanpak loverboyproblematiek	Schematische weergave van de ketenaanpak rondom loverboyproblematiek	Onbekend	Onbekend	Eva Vollema (gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023
20	Verankering aanpak jeugdprostitutie	Het verankeren en duurzaam borgen van de aanpak	Onbekend	Gerwin den Besten	Eva Vollema (gemeente Apeldoorn)	Woensdag 22 maart 2023
21	Aanpak mensenhandel IJsselland 2022-2026	Plan van aanpak mensenhandel IJsselland 2022 – 2026	15 december 2021	Michiel van Willigen & Ron König	Erica uit de Bulten (OM)	Woensdag 7 juni 2023
22	Aanpak mensenhandel gemeente Rheden	Plan van aanpak mensenhandel gemeente Rheden 2023 – 2026	1 december 2022	Mathijs Paf	Erica uit de Bulten (OM)	Woensdag 7 juni 2023
23	Aanpak mensenhandel gemeente Arnhem 2023 – 2026	Plan van aanpak mensenhandel gemeente Arnhem 2023 – 2026	Januari 2023	Onbekend	Erica uit de Bulten (OM)	Woensdag 7 juni 2023

BIJLAGE V: GESPREKSRONDE

Met het doel te komen tot een plan waarin de perspectieven van betrokken en aanpalende partners voor de ketenaanpak mensenhandel Noord Oost Gelderland zijn opgenomen, zijn gesprekken gevoerd met diverse stakeholders in NOG. Voorafgaand aan ieder gesprek is toestemming gevraagd voor opname en uitwerking in transcript voor analyse doeleinde. Onderstaand zijn de bevindingen en aanpak weergegeven. Het doel hiervan is verkrijgen van over- en inzicht van de huidige visies en aandachtspunten van mensenhandel in de regio NOG.

BEVINDINGEN

Onderstaand zijn de bevindingen van de gespreksronde weergegeven.

Tabel 6. Ranking genoemde thema's uit de gespreksronde

Thema's ten aanzien van ketenaanpak mensenhandel NOG
1. Inrichting van samenwerking (13 keer genoemd)
2. Bronnen cases en locaties (10 keer genoemd)
3. Signaleren (9 keer genoemd)
4. Functionaris rol / plan (6 keer genoemd)
4. Voorlichting / pers (6 keer genoemd)
5. Vaststelling van mensenhandel (5 keer genoemd)
6. Criteria van mensenhandel (2 keer genoemd)

AANPAK

De gesprekken met stakeholders zijn geanalyseerd volgens de *claims, concerns* en *issues* methode (hierna: CCI's, van Guba and Lincoln, 1989).⁹ De CCI's is een gestructureerde manier om de visies en perspectieven van stakeholders, die onderdeel zijn bij de verdere ontwikkeling van de aanpak mensenhandel, op te halen. De CCI's zijn via een *grounded theory approach*¹⁰ opgehaald uit de gesprekken. In onderstaande tabel zijn de deelnemers aan de gespreksronde weergegeven. Voor de analyse is de volgende vertaling gehanteerd van de CCI's:

- Claims: een positieve uitspraak over de aanpak mensenhandel NOG
- Concerns: een negatieve uitspraak over de aanpak mensenhandel NOG
- Issues: een besprekspunt over de aanpak mensenhandel NOG

Tabel 7. Deelnemers gespreksronde

Naam	Rol	Organisatie	Status
Linda Spaargaren	Bestuurder	MEE samen	13 juli 2023
Saman Hassan	Districtchef Noord- en Oost-Gelderland	Politie	10 juli 2023
Eva Scholte Jonathan Douma	Directeur-bestuurder	Moviera	3 juli 2023

⁹ CCI's komt van de *Fourth Generation Evaluation* van Guba and Lincoln (1989) en is een evaluatie methodiek dat perspectieven van stakeholders ophaalt en helpt bij de vertaling naar activiteiten bij planvorming.

¹⁰ De *grounded theory approach* van Glaser en Strauss (1967) is een manier voor vormen van wetenschappelijke theorie die gegrond is op de data die is verzameld en vanuit daar is geanalyseerd.

Naam	Rol	Organisatie	Status
Azime Gulhan	Bestuurder Veilig Thuis Noord en Oost-Gelderland	Veilig Thuis	13 juli 2023
Marthyne Kunst	Hoofdofficier Oost-Nederland	Openbaar Ministerie	7 juli 2023
Annette Bronsvorst	Burgemeester	Gemeente Oost-Gelre	2 mei 2023
Otwin van Dijk	Burgemeester	Gemeente Oude IJsselstreek	2 mei 2023
Anja Prins	Wethouder Wmo en gezondheid	Gemeente Apeldoorn	12 juli 2023
Heidi Bogers	Manager	Zorg- en Veiligheidshuis	27 juni 2023
Harm-Jan van Schaik	Burgemeester	Gemeente Harderwijk	3 juli 2023

RESULTATEN

In onderstaande tabel is een analyseoverzicht weergegeven van de thema's die zijn herleid uit de gespreksronde en hoeveel CCI's over dat thema zijn benoemd. Na de tabel is weergegeven wat de inhoudelijke uitspraken waren ten aanzien van de thema's en de CCI's.

Tabel 8. Analyseoverzicht van de thema's uit gespreksronde i.r.t. de CCI's

Thema's t.a.v. ketenaanpak mensenhandel	Claims <i>Positief</i>	Concerns <i>Negatief</i>	Issues <i>Besprekspunt</i>	Totaal
Signaleren	1	6	2	9
Vaststelling mensenhandel		5		5
Samenwerking / inrichting van samenwerking	7	4	2	13
Functionaris rol / plan	3	3		6
Bronnen cases en locaties	2	4	4	10
Voorlichting / pers	4	2		6
Criteria mensenhandel	1		1	2
Totaal	18	24	9	

ANALYSE

Onderstaand is per thema het aantal CCI's en de inhoudelijke duiding daarvan weergegeven.

Signaleren

Ten aanzien van het signaleren van mensenhandel zijn 1 claim, 6 concerns en 2 issues herleid. De inhoud van voorgaande is dat deelnemers aan de gespreksronde positief zijn over dat signalen uit het veld gehaald en actief opgespoord kunnen worden. De deelnemers spraken in negatieve zin over de huidige verkokering van signalen, de beperkte bekendheid van de origine van signaleren, dat slachtoffers uitbuiting in mindere mate of niet herkennen, cases onder geregistreerd worden, het rimpeleffect van signalen van aanpalende regio's naar NOG en dat locaties van uitbuiting wel bekend zijn (bij partners) maar dat daarna handelen nog beter georganiseerd kan worden. De besprekspunten bij signaleren zijn de signaalkwaliteit en dat de herkenning van signalering bij bestaande en ook nieuwe partners (zoals woningbouwcorporaties) nu als het ware tussendoor komen in plaats van volgens een afgesproken werkwijze.

Vaststelling

Ten aanzien van de vaststelling van mensenhandel zijn geen claims, 5 concerns en 2 issues herleid. De inhoud van voorgaande is dat deelnemers aan de gespreksronde in negatieve zin spraken over de vaststelling van mensenhandel. Met name als het gaat over dat cases worden onder geregistreerd, de prioritering met partners nog aandacht vraagt, de aard, omvang en reikwijdte van het probleem niet zichtbaar is. Tot slot is zijn de gevolgen van de uitbuiting nadat een persoon uit de situatie is gehaald nog onvoldoende ondersteund.

Samenwerking / inrichting samenwerking

Ten aanzien van de samenwerking en inrichting van de samenwerking bij mensenhandel zijn 7 claims, 4 concerns en 2 issues herleid. De inhoud van voorgaande is dat deelnemers in positieve zin spraken over de kennisuitwisseling en contact tussen partners, modelmatig werken wenselijk, bereidheid en frequentie van samenwerking hoog is en dat proactief vormgeven van de samenwerking in ketenvorm noodzakelijk is. De deelnemers spraken in meer negatieve zin over de afhankelijkheden die bestaan in de samenwerking, doublures die bestaan in de keten, huidige inrichting van keten, gebrek aan en daarmee de noodzaak voor integratieve samenwerking.

Functionaris rol / plan mensenhandel

Ten aanzien van de functionaris rol / plan mensenhandel zijn 3 claims, 3 concerns en geen issues herleid. De inhoud van voorgaande is dat deelnemers in positieve zin spraken over een voortrekkersrol bij planvorming, proactief organiseren van de inzet van het plan en de middeleninzet bij en agendering van mensenhandel. De deelnemers spraken in negatieve zin over het feit dat de functie op dit moment niet voldoende is ingericht.

Bronnen cases en locaties mensenhandel

Ten aanzien van de bronnen van de cases en locaties van mensenhandel zijn 2 claims, 4 concerns en 4 issues herleid. De inhoud van voorgaande is dat deelnemers aan de gespreksronde in positieve zin spraken over de indirecte doorwerkeffecten van de acties die worden ingezet als een locatie van mensenhandel bekend is en dat de motivatie om mensenhandel aan te pakken hoog is. De deelnemers spraken in negatieve zin over dat de dat locaties van uitbuiting wel bekend zijn (bij partners) maar dat daarna handelen nog beter georganiseerd kan worden (zie ook signaleren), dat kwetsbare burgers zich lenen voor uitbuiting en onbewust in een uitbuitingspositie komen en dat er een rimpeleffect bestaat. Bijvoorbeeld dat signalen uit Amsterdam "overspillen" naar NOG. De besprekpunten hebben betrekking op hoe om te gaan met de nadruk en focus op asielzoekerscentra, hoe bovenregionale ontwikkelingen te scannen en de geografische spreiding van de mensenhandel problematiek.

Voorlichting / pers

Ten aanzien van de voorlichting en pers over mensenhandel zijn 4 claims, 2 concerns en geen herleid. De inhoud van voorgaande is dat deelnemers in positieve zin spraken over dat betrokken professionals in staat zijn de ernst van mensenhandel cases te duiden, dat het nodig is dat mensenhandel meer

zichtbaar wordt, dat functionarissen worden aangesteld voor deze problematiek en dat voorlichting aan de kwetsbare doelgroep wordt uitgevoerd. In negatieve zin is gesproken over de interpretatie en betekenis van de aanpak en wanneer dat een succes is.

Criteria

Ten aanzien van de criteria van mensenhandel zijn 1 claim, geen concerns en 1 issue herleid. De inhoud van voorgaande is dat deelnemers positief spraken over dat zaken worden opgevolgd wanneer die kansrijk zijn en een bespreekpunt is hoe om te gaan met de aard, omvang en reikwijdte van het probleem als dat niet zichtbaar is (zie ook het thema vaststelling van mensenhandel).

BIJLAGE VI: KETENAANPAK MENSENHANDEL NOG (REFERENTIEMODEL)

WAT IS ER ONTWIKKELD?

In de periode juni en november 2023 hebben professionals van gemeente, zorg en veiligheid afgevaardigd in een kernteam met mandaat deelgenomen aan workshops en gereflecteerd op de ketenaanpak in het algemeen en de keten jeugdprostitutie zoals ontworpen in 2009. De ketenaanpak voor alle verschijningsvormen van mensenhandel is gemaakt volgens de referentiemethodiek (Camarinha-Matos & Asfarmanesh, 2007). De toegevoegde waarde hiervan is dat het referentiemodel een samenhangend model biedt voor het efficiënt inrichten van samenwerkingsprocessen. Dat ook als kader dient voor het organiseren van de randvoorwaarden van de beoogde ketensamenwerking¹¹. Samengevat zijn de resultaten van de workshops als volgt:

- De ketenaanpak mensenhandel NOG is beschreven op de onderdelen:
 - De succesfactoren¹²
 - De hoofdstappen
 - De activiteiten
 - Een deel van de activiteiten (~25%) zijn geoperationaliseerd naar resultaatbeschrijving, uit te voeren activiteiten, in te zetten instrumenten en keten prestatie indicatoren.

De ketenaanpak mensenhandel NOG is gericht op het systematisch aanpakken van de verschillende verschijningsvormen van mensenhandel. De hoofdstappen voor de verschillende verschijningsvormen zijn gelijk, zodat ketenpartners voor opeenvolgende casus en ondanks verschillende verschijningsvormen een serie navolgbare processtappen en activiteiten doorlopen, waarbij zij weten met welke functionaris zij moeten schakelen en welke activiteiten voor hun rekening vallen en welke er op andere momenten in de keten worden uitgevoerd. Partners sluiten vanuit een ketenregieteam en een flexibele schil (zie bijlage gremia en rolverdeling) aan op de keten op basis van toegevoegde waarde. Door de keten in te richten zodat casuïstiek langs relevante ketenpartners gaat, komt een casus volledig in beeld en worden in opeenvolgende stappen van de keten de juiste activiteiten ingezet om de casus tot een goed einde te brengen. Op inhoudelijk niveau hebben de betrokken professionals nu een beschreven werkwijze, waarin de kennis en expertise van de deelnemers op elkaar zijn afgestemd ten behoeve van de casuïstiek. Op procesniveau heeft de beschrijving van de ketenaanpak gezamenlijkheid gestimuleerd, waarbij het belang van die keten voorop staat in plaats van individuele organisaties (en de belangen).

¹¹ Denk hierbij aan: overdraagbaarheid van kennis en expertise, opleiden van professionals, informatiedeling (bijvoorbeeld in een convenant), blauwdruk voor informatie- en registratie(systeem), monitoring, evaluatie en reflectie.

¹² De succesfactoren zijn indicatoren op basis waarvan gemeten kan worden of de keten naar behoren "presteert".

LEDEN VAN HET KETENREGIETEAM TIJDENS PLANFASE

Naam	Rol	Organisatie
Judith de Winkel	Coördinator Meldpunt Sociaal	Gemeente Apeldoorn
Dirkje Dietz	Adviseur Jeugd, Zorg en Veiligheid	Gemeente Berkelland
Allard Brouwer	Regisseur ondermijning Veluwe West	Gemeente Harderwijk
Jolanda Bergsma	Procesverantwoordelijke coördinatie ketenaanpak jeugdprostitutie/loverboys NOG (seksuele uitbuiting 23-)	MEE
Ellen Coleman	Zorgcoördinator arbeids-, criminele en seksuele uitbuiting 23+	Moviera
Joost Olthof	Rechercheur cluster mensenhandel	Nederlandse Arbeidsinspectie
Wim Jansen	Senior-adviseur	Openbaar Ministerie
Johan Stam	Expert mensenhandel (Prostitutie Controle Team)	Politie
Everdien Hartkamp	Medewerker Midden IJssel & zorgcoördinator jeugdprostitutie Medewerker	Veilig Thuis
Heidi Borgers	Manager	Zorg- en Veiligheidshuis

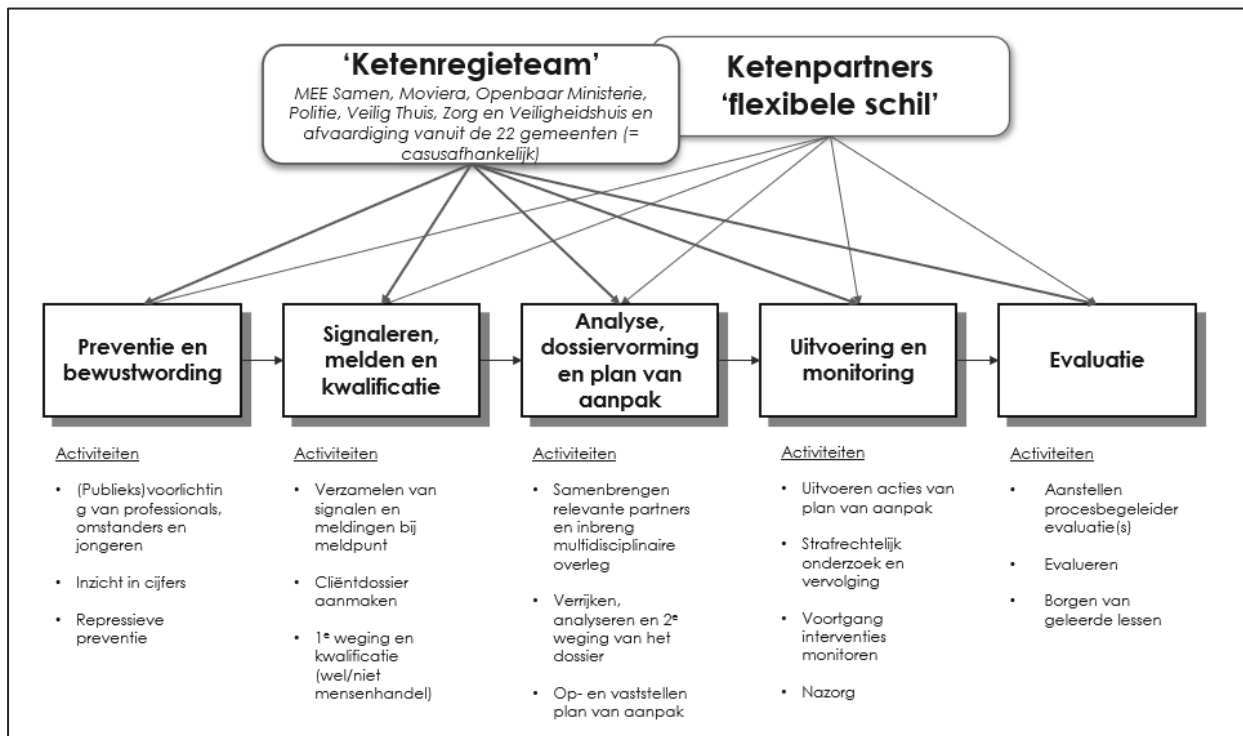
Op de volgende pagina's zijn de succesfactoren en de hoofdonderdelen van het referentiemodel weergegeven.

DE SUCCESFACTOREN

Tabel 9. Succesfactoren van de ketenaanpak mensenhandel NOG

Succes voor de doelgroep	Succes volgens betrokken professionals	Succes volgens betrokken organisaties	Succes volgens "de maatschappij"
Kwetsbare personen: • Voorkomen dat zij slachtoffers/daders worden. • Stabiele leefomgeving bieden. • Herkennen van signalen mensenhandel Slachtoffers: • Voorkomen van recidive • Uit de situatie halen. • Passende en veilige zorg, ook tijdens strafrechtelijke proces. • Netwerk betrekken bij zorg en ondersteuning. • Nazorg. Daders: • Voorkomen van recidive. • Passend strafrechtelijk proces. • Passende zorg en ondersteuning bij strafrechtelijk proces. • Nazorg.	• Inzet van preventie is voldoende, zodat er geen slachtoffers en daders zijn. • Herkennen van signalen. • Beschreven werkwijze dat als kader dient voor het handelen. Inclusief heldere rolverdeling, monitoring en regie. • In- en overzicht van kennis en expertise van ketenpartners. • Flexibiliteit bij ketenpartners. • Wegnemen van barrières/schotten om zonder behoud informatie met elkaar te kunnen delen (juridisch geborgd). • Dossieropbouw vanuit zorg en veiligheidsperspectief • Financiële ruimte voor passende aanbod voor slachtoffers en daders • Kwaliteit van bewijsvoering is waardoor er minder seponeringszaken zijn.	• Gemeenschappelijk belang en doel is mensenhandel voorkomen en stoppen. • Effectieve en gezamenlijke aanpak met alle partners. • Hoge intensiteit van samenwerking. • Heldere rolverdeling, taken en verantwoordelijkheden • Afgevaardigde professionals zijn op alle onderdelen in het proces van de ketenaanpak, met de juiste middelen gefaciliteerd.	• Veilige samenleving • Bewust van signalen en laagdrempelig kunnen melden • Voldoende informatie voorziening

HOOFDONDERDELEN VAN HET REFERENTIEMODEL

Figuur 3. Ketenaanpak mensenhandel Noord- en Oost-Gelderland

Hieronder zijn de uitwerkingen weergegeven per activiteit van de hoofdstap **preventie en bewustwording**.

(PUBLIEKS)VOORLICHTING VOOR PROFESSIONALS, OMSTANDERS EN JONGEREN

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Bewustwordingsbijeenkomsten voor: • Professionals van partnerorganisaties in de keten: als een vast onderdeel van het inwerktraject, bijeenkomsten op inschrijving (2 keer per jaar per regio) • Omstanders (ouders, vrienden, familie, werkgever, collega's): publiekscampagne via (social) media, ouderavonden en theater • Jongeren: voorlichting of gastlessen op scholen (mogelijk om dit over verschillende leerjaren uit te spreiden via leerlijnen)
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	Professionals met toereikende kennis over mensenhandel. • Inzicht in de cijfers voor de beeldvorming of om te gebruiken voor de publiekscampagne • Hoe meldpunt mensenhandel te bereiken is • Signalen van mensenhandel • Welke partners betrokken zijn
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	Valdoende kennis over het onderwerp mensenhandel, zodat: • Mensen (professionals, omstanders, jongeren) bewust zijn van de signalen van mensenhandel • Mensen weten hoe ze moeten handelen bij een vermoeden van mensenhandel Output nader te bepalen , wordt doorgegeven aan de stap dossiervorming.
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit? Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	Voorlichtingsmateriaal, gastlessen, trainingen, bewustwordingscampagne, factsheets, escape room, VR+ bril experience, theater, film, (social) media. • Kennis over mensenhandel (bij alle betrokken partijen) • Kennis over publiekscampagne/gebruik (social) media (voor communicatie) • Kennis over geven van voorlichting, gastlessen, training (en middelen die hierbij kunnen ondersteunen) voor verschillende doelgroepen
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	GGD NOG, Moviera, Veilig Thuis, Welzijnswerk, Politie, gemeenten, onderwijs, andere ketenpartners betrokken bij mensenhandel
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	Belangrijk om rekening te houden met handelingsverlegenheid en het wel/niet bespreekbaar maken van bepaalde onderwerpen (bijv. seksualiteit). Als voorbeeld: als praten over seksualiteit normaal wordt gevonden, wordt het voor jongeren gemakkelijk om zich te uiten wanneer er iets niet goed gaat/hun problemen aan te kaarten bij hulpverleners.
Waarmee moet rekening gehouden worden?	

INZICHT IN CIJFERS

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Inzicht verkrijgen in cijfers omtrent mensenhandel, te weten het aantal slachtoffers en alle kenmerken daaromtrent. Door middel van de cijfers kunnen preventieactiviteiten en bewustwordingscampagnes beter vormgegeven worden en kan aangesloten worden op wat er daadwerkelijk speelt. Beeldvorming is belangrijk om het onderwerp 'levendig' te maken, zowel bij slachtoffers als bij professionals en omstanders.
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	Duidelijkheid over welke cijfers iets zeggen over mensenhandel en helpend zijn voor de beeldvorming.
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	- Realistische beeldvorming voor professionals, scholingen, inwoners. - Voorgaande stimuleert mensen en vergroot de kennis van mensenhandel en het signaleren/melden daarvan.
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	Nader te bepalen.
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	- Toegang tot informatiesystemen van ketenpartners - Openbare bronnen - Onderzoek opzetten vanuit de GGD
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	- Kennis van informatiesystemen en openbare bronnen - Kennis over welke cijfers bruikbaar zijn
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	GGD, Moviera, Politie, Veilig Thuis, Zorg en Veiligheidshuis

REPRESSIEVE PREVENTIE

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Repressie bestaat uit de activiteiten die erop gericht zijn dat daders niet ongestoord kunnen voortgaan en zo nieuwe slachtoffers kunnen maken.
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	- Welke partners zijn betrokken en in welke hoedanigheid. - Inzicht krijgen in de aard en omvang, hoe groot is het probleem in een bepaald werkgebied. - Welk verschijningsvorm komt voor in onze regio en hoe dit te herkennen. - Weten hoe het meldpunt te berekenen is.
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	Preventie van slachtofferschap
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	Situaties van mensenhandel zijn voorkomen.
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	Nader te bepalen.
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	Kennis van interventies voor repressie.
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	Politie, Nederlandse Arbeidsinspectie, Openbaar Ministerie, gemeenten.

Hieronder zijn de uitwerkingen weergegeven per activiteit van de hoofdstap *signaleren, melden en kwalificatie*.

VERZAMELEN / HALEN VAN SIGNALLEN EN MELDINGEN VIA MELDPUNT

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Signalen en meldingen worden via een meldpunt gemeld.
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	- Het meldpunt is bereikbaar vanwege een centraal nummer en emailadres - Het meldpunt is zichtbaar want ketenpartners zijn bekend met het meldpunt
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	- Alle meldingen op zijn op één plek verzameld - De melding(en) worden verdeeld - Informatie, afkomstig uit verschillende bronnen, die wijzen op situatie van doorlaatverbod
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	- Personalia van de persoon waarover de melding gaat - Korte inhoud van melding - Personalia van melder en contactgegevens van melder
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	- Laagdrempelig ICT systeem - Signaleringslijst mensenhandel - Signaleringsstool potentiële LVB-slachtoffers uitbuiting/mensenhandel in beeld
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	- Kennis over 'basis' signalen van mensenhandel - Kennis over verwerking van gegevens
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	Veilig Thuis

CLIËNTDOSSIER AANMAKEN

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Het cliëntdossier aanmaken voor de melding. Als er al een dossier bestaat van de persoon waarover wordt gemeld, dan wordt de melding toegevoegd aan het bestaande dossier.
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	Melding met korte omschrijving, personalia en naam van de melder
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	- Een dossier van de cliënt - Overzicht van verschillende dossiers in één systeem - Ketenregieteam van de casustafel hebben toegang tot het dossier - Weten welke zorgcoördinator betrokken is in verband met bekendheid van slachtoffer
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	De volgende informatie wordt genoteerd in het dossier: - Personalia van de cliënt, waaronder leeftijd - Naam van de melder (mag anoniem, wordt niet gestimuleerd) - Inhoud van de melding - Type uitbuiting - Plaats (adres van de locatie van de uitbuiting) - Periode (frequentie) - Aantal slachtoffers/daders - Wat is de bron van melding/signaal (van de informatie) - Betrokken hulpverlening (ja/nee) - Politie gebeld (ja/nee) - Zorgcoördinator betrokken (ja/nee). Zo ja, dossier bekijken met bestaande informatie voor start volgende activiteit.
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	Laagdrempelig ICT systeem
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	- Kennis over mensenhandel - Kennis over verwerking van gegevens
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	Veilig Thuis

1E WEGING EN KWALIFICATIE

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	De volgende weging wordt gemaakt: • Weging of situatie actueel / is het slachtoffer nog in de situatie (ja/nee) • Weging of de melding acuut is volgens melder (ja/nee) • Weging van de veiligheid (veilig/onveilig) en indien nodig weging doorlaatverbod (ja/nee) • Kwalificatie (wel of geen mensenhandel) Als het slachtoffer uit de situatie gehaald moet worden, wordt het doorlaatverbod ingezet. Handelen bij acute urgentie (doorlaatverbod). Er is een absoluut doorlaatverbod van toepassing als er "grote zekerheid" (geen andere interpretatie mogelijk) aanwezig is dat een slachtoffer in een situatie van mensenhandel zit. Indien hier sprake van is moet er ingegrepen worden en moet het slachtoffer uit de situatie gehaald worden. Ook al betekent dit dat er mogelijk geen verdachte geïdentificeerd kan worden en verdere strafrechtelijke stappen genomen kunnen worden. De afweging wordt gemaakt op basis van tenminste twee bewijsmiddelen (digitale middelen, getuigenverklaring, etc.).
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	• De inhoud van de melding (zie vorige activiteit)
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	• Kwalificatie van de casus als mensenhandel (en daarmee doorgaat naar de casustafel van het ketenregieteam of wordt afgeschaald) • Weging of de inzet van het doorlaatverbod nodig is
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	• Aard en omvang meldingen van casus mensenhandel • Eventuele overdracht naar ketenpartners voorbereid (bij afweging niet mensenhandel)
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	• Risico-inventarisatie instrument • Convenant (informatie mag gedeeld worden) • Laagdrempelig ICT systeem waarop ketenpartners zijn aangesloten • Uitgangspunt: geen geanonimiseerde casus
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	• Kennis van ketenpartners aangesloten bij de ketenaanpak
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	• Ketenregieteam

Hieronder zijn de uitwerkingen weergegeven per activiteit van de hoofdstap **analyse, dossiervorming en plan van aanpak**.

SAMENBRENGEN RELEVANTE PARTNERS EN INBRENG CASUSOVERLEG

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit	De casus wordt ingebracht bij het casusoverleg ten behoeve van het plan van aanpak voor de casus (melding) die als mensenhandel is gekwalificeerd. Op basis van de inhoud van de melding is bekend welke type verschijningsvorm(en) van toepassing zijn in de casus. De casus wordt eventueel doorgezet naar relevante partners met een deadline van wanneer de casus wordt besproken. De relevante en benodigde partners uit de flexibele schil m.b.t. de aard van casus en type verschijningsvorm worden uitgenodigd voor het overleg.
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	• De inhoud en kwalificatie van het dossier o.b.v. de melding.
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	• Partners zijn fysiek bijeengekomen
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	<i>Idem.</i>
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	• Sociale kaart • Lijst flexibele schil ('naam en rugnummers') • Kennis over mensenhandel
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	• Ketenregieteam
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	• Benodigde en relevante partners uit de flexibele schil • Procesregie door Zorg en Veiligheidshuis

VERRIJKEN, ANALYSEREN EN 2E WEGING VAN HET DOSSIER

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Leden van het ketenregieteam komen 'informatie halen en brengen' en daarmee wordt het beeld van het dossier verrijkt. De aanwezigen analyseren en maken een 2 ^e weging van het dossier.
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	- De inhoud en kwalificatie van het dossier o.b.v. de melding. - Het horen van de melder en die informatie inbrengen - Historie van de onderneming (dader) en aard en omvang van eerdere meldingen - Analyse van factoren van slachtofferschap
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	- Het dossier omvat alle mogelijke informatie (zodat de casus adequaat geanalyseerd kan worden.) - Concrete analyse en duiding: - Oorzaken en gevolgen type verschijningsvorm in kaart gebracht - Kenmerken betrokken actoren/kwetsbaren/systeem/omgeving, socio-economisch - Cognitieve niveau, psychische aandoening, verslaving, systeem - Onderscheid gemaakt tussen Wel mensenhandel/ wel zorg mensenhandel (of geen mensenhandel/wel zorg, geen mensenhandel/geen zorg) - Eventueel bedenktijd/B8 procedure inzetten - Duidelijk welke expertise/organisatie eventueel aanvullend moeten worden betrokken - Besluit tot urgentie of prioritering
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	Analyse van het dossier
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	- Wegingskader (o.a. kenmerken betrokken actoren/kwetsbaren/systeem/omgeving, socio-economisch) - Signalenlijst van mensenhandel - Risico inventarisatiemodel
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	- Mensenhandel - Wetgeving
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	- Ketenregieteam - Benodigde en relevante partners uit de flexibele schil - Procesregie door Zorg en Veiligheidshuis - Eventueel andere partijen (zoals wegingstafels, RIEC)

OP- EN VASTSTELLEN PLAN VAN AANPAK

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Het ketenregieteam maakt tijdens of op basis van het casusoverleg het plan van aanpak voor de betreffende casus. Het ketenregieteam stelt het plan van aanpak vast en zet de acties uit naar betrokkenen.
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	De analyse van het verrijkte dossier
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	- Concreet plan van aanpak met doel, resultaten, activiteiten en rolverdeling - Dossier (o.a. NAW gegevens, netwerk, betrokken partners) - Gegevens verdachte/betrokkenen in de situatie - Analyse, weging en kwalificatie - Voorstel voor vervolgstappen op inhoud, proces en rolverdeling - Monitoringsafspraken en afspraken over regie
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	Idem.
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	- Format van plan van aanpak - Mensenhandel - Wetgeving
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	- Mensenhandel - Wetgeving
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	- Ketenregieteam - Benodigde en relevante partners uit de flexibele schil - Procesregie door Zorg en Veiligheidshuis - Eventueel andere partijen (zoals wegingstafels, RIEC)

Hieronder zijn de uitwerkingen weergegeven per activiteit van de hoofdstap **uitvoering en monitoring**.

UITVOEREN ACTIES

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	De acties, die zijn geformuleerd in het plan van aanpak dat in de vorige hoofdstap is vervaardigd, worden uitgevoerd. - Zorgcoördinatie mensenhandel: slachtoffers worden geleid naar een veilige situatie (indien nodig) en de juiste hulpverlening wordt ingezet zodat het dagelijks leven weer vorm te geven. Slachtoffers informeren over de mogelijkheden en werkwijzen van de politie en justitie en indien nodig toe leiden naar politie en justitie. Indien nodig het netwerk van het slachtoffer ondersteunen met psycho-educatie slachtoffer mensenhandel. - Verdachten toe leiden naar aangewezen partijen, zoals politie en/of justitie.
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	- Plan van aanpak - Commitment uitwisselen gegevens m.b.t. zowel slachtoffers als verdachte - Voorbereiden nazorg
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	Slachtoffer - Het slachtofferschap is gestopt - Veilige omgeving is geboden - Slachtoffer ontvangt juiste ondersteuning en nazorg Verdachte - Opsporing en vervolging
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	- Mogelijke knelpunten uit de cases (op strategisch, beleidsmatige en operationeel niveau) - Aard en omvang afgesloten cases (o.a. gestopt/beschermd d.m.v. succesvolle/zinnige interventies)
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	- Gezamenlijk registratiesysteem - Sociale kaart (partners) - Funciebeschrijving zorgcoördinatie
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	- Mensenhandel problematiek - Betrokken partners - Lokale netwerk - Sleutelfiguren
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	- Zorgcoördinatie geleverd door Veilig Thuis, Jeugdbescherming Gelderland, Moviera en/of MEE Samen - Hulpverleningsorganisaties - Strafrechtorganisaties

STRAFRECHTELIJK ONDERZOEK/VERVOLGING

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Start strafrechtelijk onderzoek aan de hand van wegingsformulier (pre-weeg)
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	Proces-verbaal bestaande uit aangifte slachtoffer, procesverbaal verdenking. Voldoende opsporingsinformatie/daderindicatie
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	- Strategie m.b.t. opsporing bepaald. - Dwangmiddelen en/of opsporingsmiddelen ingezet
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	M.b.t. het strafrechtelijk onderzoek wordt geen informatie verstrekt, maar wel afstemming mb.t. zorg voor slachtoffers.
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	- Casusoverleg met professionals - Wegingsformulier
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	Dossierkennis/informatie uit vorig processtap (weging)
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	Zorgcoördinator en/of arbeidsinspectie, politie, OM, aandachtsfunctionaris en procesbegeleider Zorg en Veiligheidshuis

VOORTGANG INTERVENTIES VASTLEGGEN EN BEWAKEN

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Het vastleggen en bewaken van de interventies die hebben plaatsgevonden op de casus om te zien wat er gedaan is, wat is goed gegaan, wat is minder goed gegaan, wat moet nog worden ingezet.
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	• Kennis van de gepleegde interventies van de verschillende betrokken hulpverleners, politie en OM • Weten welke interventies er door wie en wanneer zijn uitgevoerd • Weten of er strafrechtelijke onderzoeken/vervolgging plaatsvindt
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	• In- en overzicht op de voortgang van de gepleegde interventies door de betrokken hulpverleners zodat het ketenregieteam deze kunnen monitoren en bewaken, maar eventueel ook bijsturen
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	• Men weet welke interventies er gepleegd zijn, door wie deze interventie ingezet zijn, hoe ze bewaakt worden om op basis daarvan de nazorg in te zetten bij hulpverlening
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	• Een gezamenlijk dossier waar iedereen de laatste stand van zaken in kan zien van de voortgang van de interventies en door wie deze ingezet zijn, inclusief gemeente • Contactgegevens van de betrokken partners bij de desbetreffende casus om laagdrempelig contact te leggen met elkaar
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	• Kennis van het werken met een gezamenlijk dossier • Kennis van de AVG: wat mag je wel en niet delen • Kennis van mensenhandel • Kennis van interventies door hulpverleners
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	Hulpverleners (VT, MEE, wijkteam), politie, OM, NLA?

NAZORG

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Zorgen dat er gepaste hulp is ingeschakeld (in de vorm van een veilige plek/advocaat/hulpverlening en dat er is contact met de betrokken professionals teneinde terugval te voorkomen. Dit geldt voor zowel daders als slachtoffers. De hulpbehoeften zijn vaak dynamisch en afhankelijk van het proces waar men in zit (bijvoorbeeld: bij acute onveiligheid eerst veiligheid creëren, pas na langere tijd behoefte aan traumabehandeling of tijdens een strafproces kan er van alles getriggerd worden en kan de hulpvraag van slachtoffer veranderen) In het kader van preventie van recidive en gepaste slachtofferhulp belangrijk om eventuele thema's/trends helder te krijgen bij relevante ketenpartners om hier beleid op aan te passen (bijvoorbeeld: signaal dat minderjarige vluchtelingen vaak slachtoffer worden van criminele uitbuiting; COA's betrekken/beter voorlichten op signalen/handelswijzen)
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	• Heldere overdracht
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	• Zorgvragen en hulpbehoeften voor slachtoffer bij juiste (hulp) organisaties en/of bestaand netwerk (indien nodig) zijn gewaarborgd (wachttijd/of al gestart). • Preventie van recidive ('zorgen dat het niet weer gebeurd' en vanuit slachtoffer en dader perspectief)
Wat is de output van deze activiteit ofwel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	• Specifieke opdrachten • Goede, informatieve overdrachten aan relevante partij
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	• Bepalen wat onder nazorg valt; afwegen van formalisering van dit proces (is dit werkbaar)
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	• Kennis van sociale kaart • Kennis van informatiedeling • Kennis van strafrechtproces • Inzicht in behoeften van slachtoffer/dader
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	Partners die betrokken zijn bij de betreffende casus.

Hieronder zijn de uitwerkingen weergegeven per activiteit van de hoofdstap **evaluatie**.

AANSTELLEN PROCESBEGELEIDER

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Aanstellen procesbegeleider voor onder de laatste stap: casusevaluatie. De procesbegeleider zal zich focussen op het evalueren van een afgeronde casus. Achteraf zal een casus geëvalueerd worden onder leiding van een procesbegeleider. Daarbij wordt gekeken naar het verloop van de casus, de rol van de betrokken partners, ingezette bevoegdheden, wat goed ging en vooral ook wat beter kan. Op deze wijze worden de leerpunten 'meegenomen' naar de volgende (mogelijk vergelijkbare) casus). De procesbegeleider 'staat wat verder weg van de deelnemende partners' (in ieder geval geen eigenaarschap). Dit, zodat alle stappen evenveel aandacht krijgen en eventuele gevoeligheden open besproken kunnen worden. Een neutrale houding is hierbij belangrijk.
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	- Organisatie die procesbegeleiders 'in huis heeft' (bijvoorbeeld het RIEC) - Het verloop van de casus
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	Procesbegeleider is op basis van overeenstemming van betrokkenen aangesteld.
Wat is de output van deze activiteit oftewel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	Idem.
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	Niet van toepassing.
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	Evalueren
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	- Partners betrokken bij de casus. - RIEC

EVALUEREN

Vraag	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	Periodiek wordt geëvalueerd op de volgende niveaus: - Casus - Proces - Keten - Beleid
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	- Casusbeschrijving (anoniem) - Procesbeschrijving - Beschrijving van het ketenreferentiemodel, overzicht betrokken partners - Elementen van beleid (doelen, middelen, tijdpad)
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	Inzicht in verbeterpunten - Systemen - Processen - Rollen - Kennis
Wat is de output van deze activiteit oftewel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	Idem.
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	Methoden voor evaluatie.
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	Kennis over evaluatie.
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	Betrokken partijen bij de casus, het proces, de keten.
Wat wil je nog meegeven voor deze activiteit?	De verschillende evaluatievormen vragen een verschillende insteek dan wel methode, dus van te voren wordt afgewogen welk type evaluatie het meest prioriteit heeft.

GELEERDE LESSEN BORGEN

Vragen	Uitwerking
Wat is de omschrijving van deze activiteit?	
Welke informatie is vooraf nodig, zodat je de activiteit kunt uitvoeren?	
Wat is het resultaat van deze activiteit? Kort en bondig opschrijven.	
Wat is de output van deze activiteit oftewel welke informatie geef je door aan de volgende activiteit?	
Welke instrumenten ondersteunen deze activiteit?	
Welke kennis is benodigd voor deze activiteit?	
Welke partner is betrokken bij deze activiteit?	
Wat wil je nog meegeven voor deze activiteit?	

Nader in te vullen tijdens 1^e implementatiefase.